

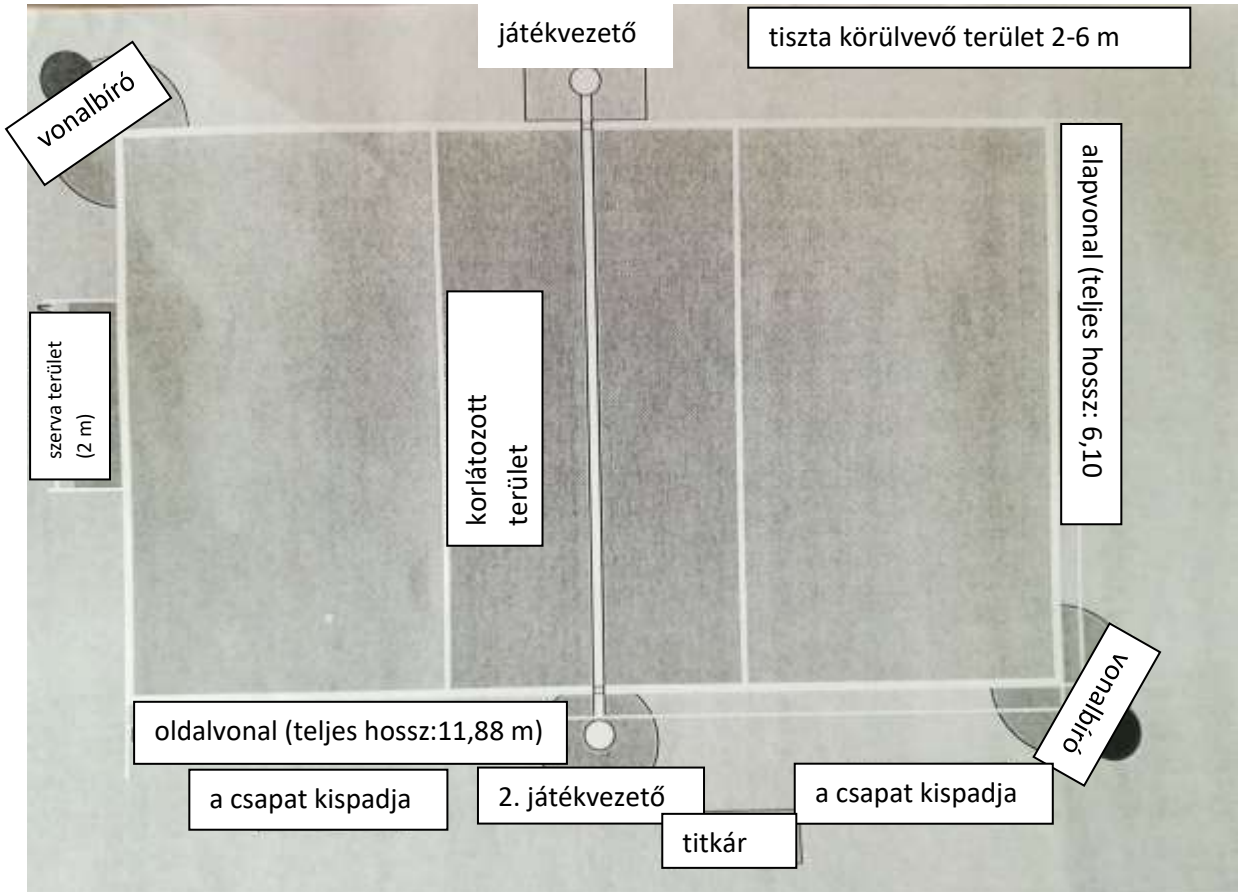
The Official Shuttlecock Sport Rules of the International Shuttlecock Federation

A Nemzetközi Láb toll-labda Szövetség hivatalos láb toll-labda játékszabályai

(Fordította: Farkas Lilla)

1. SZABÁLY: LÁBTOLL-LABDA PÁLYA

A láb toll-labda pálya a fő játékeret és a szabad területet foglalja magába.

1.1 KITERJEDÉSEK

- 1.1.1 A pálya téglalap alakú, 6,10 m széles és 11,88 m hosszú. Minden eseményen ezeket a pályaméreteket kell használni.
- 1.1.2 A játékeret körülvevő szabad területnek minimum 2 m maximum 6 m szélesnek kell lennie a partvonalaktól számítva. A pálya feletti területnek szabadnak, akadály nélkülinek kell lennie legalább 6 m magasságig.

1.2 A PÁLYA FELSZÍNE

- 1.2.1 A láb toll-labda pálya felszínének síknak kell lennie, és minden olyan dologtól mentesnek, ami veszélyes lehet a sportolók számára. A fő cél a sportolók biztonsága és a sérülések elleni védelme.
- 1.2.2 A láb toll-labda pálya felszínének parkettának, vagy valamilyen hasonló anyagúnak kell lennie, ami nem csúszik és nem túl ruganyos.

1.3 PARTVONALAK

- 1.3.1 Kettő oldalvonal és kettő alapvonal határolja a játékteret. Az oldalvonalak és az alapvonalak a játéktér kiterjedésén belül vannak elhelyezve.
- 1.3.2 A partvonalaknak szembetűnőeknek és intenzív színekkel (sárga, fehér, kék vagy piros) tisztán megrajzoltaknak kell lenniük, hogy meghatározzák a játéktér pontos határait.
- 1.3.3 A partvonalak szélessége 4 cm.
- 1.3.4 A két hosszú vonalat oldalvonalnak (sideline), a két rövid vonalat alapvonalnak (endline) hívják.
- 1.3.5 A két oldalvonal közepét összekötő vonalat középvonalnak (centerline) hívják.
- 1.3.6 A középvonal két egyenlő részre osztja a pályát. Ez a háló alatti vonal.
- 1.3.7 A középvonal mindkét oldalán, azzal párhuzamosan elhelyezkedő vonalak a korlátozó vonalak (restriction line). A korlátozó vonalak jelzik a korlátozott területet (restricted area). A középvonal és a korlátozó vonal közötti távolság 2 m.

1.4 SZERVA TERÜLET

A pálya végétől kifelé elhelyezkedő két rövid, 50 cm hosszú az alapvonalra merőleges vonalak 1 m távolságban vannak megrajzolva az alapvonalak középpontjaitól. Ezek a szerva vonalak (serving area line).

A szerva vonalak közötti távolság 2 m, és ezek nem részei a szerva területnek. A szerva területet ez a két párhuzamos vonal és a köztük levő terület határozza meg.

1.5 IDŐJÁRÁSI KÖRÜLMÉNYEK

Szabadtéri versenyek esetén az időjárásnak megfelelőnek kell lennie, nem jelenthet semmilyen veszélyt a sportolók számára és nem nehezítheti a játékukat.

1.6 VILÁGÍTÁS

A világításnak megfelelőnek kell lennie annak érdekében, hogy a játékot megfelelő látási viszonyok között zökkenőmentesen lehessen lebonyolítani.

2. SZABÁLY: HÁLÓ, HÁLÓTARTÓ OSZLOPOK ÉS ANTENNÁK

2.1 HÁLÓ LEÍRÁSOK

A háló 7 m hosszú és 76 cm széles 2 cm-es négyzet alakú lyukakkal. A háló színei: fekete, barna vagy zöld.

A háló tetején és alján 3-10 cm széles vízszintes fehér szövetsávok szegélyezik a hálót. Rugalmas zsinórok futnak végig a sávokban az egyik végétől a másikig, hogy egyenesen és feszesen tartsák a hálót. Ezeken a vízszintes sávokon engedélyezett a hirdetések megjelenítése egyik oldaltól a másikig azzal a feltétellel, hogy nem zavarják a játékot. Ragadós szalagok, amelyek gátolják a labdát, vagy fényes, zajos hirdetések nem engedélyezettek.

2.2 OLDALSÁVOK (SIDE BANDS)

Kettő 76 cm hosszú és 4 cm széles sáv (ugyanolyan széles, mint a földön levő partvonalak) van a hálóra erősítve függőlegesen az oldalvonalak felett.

Az oldalsávok a háló részei. Hirdetések az oldalsávokon is engedélyezettek.

2.3 ANTENNÁK

Az antenna egy 1,2 m hosszú és 10 mm átmérővel rendelkező üvegszálból, vagy ehhez hasonló anyagból készített rugalmas pálcá. Az oldalsávok külső szélére kell a két antennát elhelyezni egymással szemben. A háló felett az antennának 44 cm-es része látható.

A háló feletti részt 10 cm-es sávokkal kell jelezni feltűnő színekkel, általában fehérrel, pirossal vagy feketével. Az antennák a háló részei és meghatározzák, hogy a labda hol keresztezheti a hálót.

2.4 HÁLÓMAGASSÁG

A hálómagasság a háló tetejétől a lábtoll-labda pálya padlójáig mért távolság. Ez a távolság a férfiaknál 1,60 m, a nőknél 1,50 m.

A háló két végének ugyanabban a magasságban kell lennie. A háló végeinek és a közepének a magassága közötti különbségnek kevesebbnek kell lennie, mint 2 cm. (2 cm-nél kisebb megereszkedés engedélyezett.)

2.5 HÁLÓTARTÓ OSZLOPOK

A hálót tartó oszlopok henger alakúak és simák, 1,60-1,70 m magasak, előnyösek az állítható magasságúak. Az oldalon és az oszlop közötti távolság 0,50 m, mindkét oldalon egyforma. Tilos drótokkal feszíteni az oszlopokat. Minden veszélyes vagy zavaró dologtól óvakodni kell a feszítés és a támasztás során. Ajánlott az oszlopokat puha anyaggal beborítani.

2.6 TOVÁBBI FELSZERELÉS

Bármilyen további felszerelés, amit az ISF szabályai meghatároznak.

3. SZABÁLY: A LÁBTOLL-LABDA ÉS A CIPŐ

3.1 A VERSENYLABDA

3.1.1 Jellemzők

A lábtoll-labdának két része van: a tollak és a gumitalp. Négy színes lúdtoll (általában fehér, sárga vagy piros) keresztalakban van a talp csövébe helyezve.

A gumitalpnek három része van: a felső része, az alsó része és a cső a tollaknak. Mindegyiket gumiból készítik. Az alsó és a felső rész közötti lyukat a tetején levő cső köti össze. Kemény és vékony papírból, bőrből vagy más hasonló anyagból készített korongok vannak a gumitalp alsó és felső része között. A gumitalp 1,30-1,50 cm vastag és 3,84-4,00 cm átmérője van. A cső hossza, amiben a tollak vannak 2,5 cm.

A labda teljes magassága 13-15 cm, a súlya 13-15 gramm.

3.1.2 A lábtoll-labdák egységessége

Az egy játék során használt összes lábtoll-labdának egyformának kell lennie tekintettel a színükre, nagyságukra, súlyukra, magasságukra, típusukra, stb. A hivatalos nemzeti bajnokságokon a nemzeti szövetség által jóváhagyott labdákkal kell játszani. Nemzetközi bajnokságokon az ISF által jóváhagyott lábtoll-labdákkal kell játszani.

3.2 A SPORTCIPŐK JELLEMZŐI

A lábtoll-labda sport nem igényel speciális sportcipőt. Azonban, több év tapasztalata alapján, az ISF-nek felelős szakemberek terveztek és ajánlottak minden tagországnak egy speciálisan megtervezett cipőt, amely a lábtoll-labda jobb kezelését segíti, látványosabbá téve a csapatok játékát.

4. SZABÁLY: CSAPATÖSSZEÁLLÍTÁS

4.1 ÖSSZETÉTEL ÉS REGISZTRÁCIÓ

4.1.1 A lábtoll-labdát egyéni (egy-egy játékos mindkét térfélen), páros (kettő-kettő játékos mindkét térfélen), csapat (három-három játékos mindkét térfélen) és vegyes páros (egy-egy férfi és egy-egy nő mindkét térfélen) versenyszámokban játsszák.

Csapat versenyszámban egy csapat maximum hat játékosból állhat. Három aktív játékos van a pályán játék közben, a fennmaradó három játékos a cserejátékos.

- 4.1.2 Egyéni, páros és vegyes páros versenyszámokban nincsenek cserejátékosok.
- 4.1.3 A mérkőzés előtt a versenybírósnál a mérkőzéslapot kitöltve minden csapatnak regisztrálnia kell a sportolók nevét és mezszámát beleértve a cserejátékosokét is.
- 4.1.4 Csak azok a játékosok vehetnek részt a játékban, akik szerepelnek a mérkőzéslapon.
- 4.1.5 Az edzőnek és a cserejátékosoknak a számukra kijelölt cserepadon kell helyet foglalniuk.

4.2 A CSAPATKAPITÁNY

- 4.2.1 Az egyik játékost ki kell nevezni csapatkapitánynak. A csapatkapitánynak könnyen megkülönböztethetőnek kell lennie. A bal karján jelzést kell viselnie.
- 4.2.2 A csapatkapitányt jelölni kell a mérkőzéslapon is.

5. SZABÁLY: A JÁTÉKOSOK FELSZERELÉSE

5.1 FELSZERELÉS

- 5.1.1 A játékosok felszerelése egy rövidnadrág, egy póló és egy pár cipő.
- 5.1.2 A csapat tagjainak egységes sportfelszerelést kell viselniük.
- 5.1.3 A felszerelésnek számozottnak kell lenni.
- 5.1.4 A felszerelések számainak jól látható, élénk színűeknek kell lenniük, amelyek különböznek a felszerelés színétől. A számok vastagsága minimum 2 cm.
- 5.1.5 A szám magassága hátul legalább 20 cm, elől legalább 10 cm.
- 5.1.6 Egy csapaton belül nem ismétlődhet ugyanaz a szám.

5.2 ELFOGADOTT CSERÉK

- 5.2.1 Ha két csapat ugyanolyan színű mezben jelenik meg, akkor a hazai csapatnak kell mezt cserélnie.
- 5.2.2 Ha egyik csapat sem hazai, akkor annak a csapatnak kell mezt cserélni, amelyik előbb regisztrált a mérkőzéslapon.
- 5.2.3 Az első játékvezető megengedheti egy vagy több játékosnak, hogy lecseréljék az izzadt pólójukat a szettek között, ha a felvett pólók is megfelelnek a szabályoknak.
- 5.2.4 Az első játékvezető megengedheti egy játékosnak, hogy az edző felszerelésében játsszon.

5.3 TILTOTT TÁRGYAK

- 5.3.1 A sportolók nem viselhetnek olyan dolgokat, amelyek sérülést okozhatnak- például piercinget, karkötőket, kötéseket stb.
- 5.3.2 A sportolók saját felelősségükre viselhetnek szemüveget.

6. SZABÁLY: A RÉSZTVEVŐK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

6.1 MINDEN JÁTÉKOS

- 6.1.1 A résztvevőknek alaposan ismerniük és érteniük kell a hivatalos játékszabályokat és azok szerint viselkedniük.
- 6.1.2 A játékosoknak el kell fogadniuk a játékvezetők döntéseit és tiszteletben kell azokat tartaniuk vitatkozás nélkül. Kétséges helyzetekben lehet kérniük magyarázatot.

- 6.1.3 A FAIR PLAY szellemében a játékosoknak tisztelettudóan és udvariasan kell viselkedniük, nem csak a játékvezetőkkel, hanem a szervezőkkel, a csapattársaikkal, az ellenfeleikkel és a nézőkkel is.
- 6.1.4 A játékosoknak tartózkodniuk kell a színleléstől és az olyan viselkedésektől, amelyeknek az a célja, hogy befolyásolják a játékvezetők döntését vagy megpróbálják elleplezni a csapatuk hibáját.
- 6.1.5 A játékosoknak minden olyan cselekedettől óvakodniuk kell, ami a játék késleltetését eredményezi.
- 6.1.6 A játékosok közötti kommunikáció a játék során engedélyezett.
- 6.1.7 A játék végén:
- Minden versenyzőnek meg kell köszönnie az ellenfelek és a játékvezetők munkáját.
  - Ha a csapatkapitány a mérkőzés közben ellenvéleményt terjesztett elő az első játékvezetőnél, akkor ellenvetését, joga van tiltakozását megerősíteni azzal, hogy nem írja alá a mérkőzéslapot, ill. tiltakozását a mérkőzéslapra írni.

6.2 A CSAPATKAPITÁNY

- 6.2.1 A játék előtt, a csapatkapitány:
- Aláírja a mérkőzéslapot.
  - Bemutatja a csapat felállítását egy ábrán.
- 6.2.2 A játék végén a csapatkapitány leellenőrzi, és az aláírásával igazolja az eredményeket.
- 6.2.3 A játék közben a következő esetekben beszélhet a csapatkapitány a játékvezetőhöz, amikor a labda nincs játékban:
- Magyarázatot kérhet a döntésért vagy a szabály értelmezéséért. Ha a magyarázat nem elégíti ki a csapatkapitányt, azonnal értesíteni kell az első játékvezetőt arról a kérésről, hogy haladjanak végig az ellenvetés közlő protokollon (Objection Submission Protocol).
  - Engedélyt kérhet:
    - hogy ruhát, vagy felszerelést cseréljenek
    - hogy ellenőrizhesse és megerősíthesse a szerváló játékos hivatalos számát
    - hogy ellenőrizhesse a hálót, a labdát, a padlót stb.
  - Időt kérhet.

6.3 A RÉSZTVEVŐK ELHELYEZKEDÉSE

6.3.1 A CSAPAT ELHELYEZKEDÉSE

A szervezők meghatározzák a játékosok elhelyezését, a cserepad helyét.

6.3.2 A JÁTÉKOSOK ELHELYEZKEDÉSE

- Csapatban a háló közelében álló két játékost balról jobbra haladva hármas és kettes játékosnak hívják. Az alapvonal közelében álló játékos az egyes játékos.
- A pozíciók alkotják a játékosok forgási sorrendjét. Forgás után az alapvonal közelébe került játékos lesz az egyes játékos, a háló közeli játékosok balról jobbra haladva a hármas illetve kettes játékosok lesznek.

6.3.3 A JÁTÉKOSOK HELYZETE A SZERVA KÖZBEN

- A kettes és a hármas játékosoknak az egyes játékos előtt kell állniuk, aki elvégzi a szervát, és a köztük levő távolság legalább 2 m.

- b) A szerva elvégzése után mindkét csapat tagjai szabadon cserélhetnek helyet egymással.
- c) A forgási sorrendet minden szett előtt meg lehet változtatni, de a szett közben nem.
- d) Párosban a játékosok szabadon helyezkedhetnek el a pályán.

6.4 EDZŐ ÉS CSAPATKAPITÁNY

6.4.1 Az edzőnek és a csapatkapitánynak joga van időt, vagy egy játékos cseréjét kérni, amikor a labda nincs a levegőben.

Időkérés közben az edző beszélhet a játékosával, de a pályára nem léphet be.

6.4.2 A szett közben az edző nem beszélhet, és nem adhat utasításokat a játékosainak semmilyen módon sem (közvetlenül és közvetett módon sem).

Ha mégis előfordul ilyen eset, akkor a játékvezető figyelmezteti az edzőt, és ha az edző továbbra is ezt csinálja, akkor a játékvezető kiutasíthatja a játéktérről.

7. SZABÁLY: PONTOZÁSI RENDSZER

7.1 A JÁTÉK GYŐZTESE

7.1.1. Az a csapat nyer, amelyik előbb nyer meg két szettet.

7.1.2 Döntetlen esetén, ha a szettek aránya 1:1, akkor egy döntő, harmadik szettet kell játszani.

7.2 A NYERT SZETT

7.2.1 Az a csapat nyeri a szettet, amelyik eléri a 21 pontot, és van legalább 2 pont előnye. Döntetlen esetén, ha 20-20 az állás, akkor a játék addig folytatódik, amíg valamelyik csapat két pont előnyt nem szerez (21-23, 23-21 stb.).

7.3 EGY PONT MEGNYERÉSE

Egy csapat akkor nyer pontot, ha sikerül a labdát az ellenfél térfelére juttatni, és az ott leesik, kivéve, ha eközben a csapat valamilyen hibát követ el, vagy a játékvezető félbeszakítja a labdamenetet.

7.3.1 Ha a csapat elkövet egy hibát, akkor az ellenfél nyeri a pontot.

7.3.2 Az a csapat, amelyik megnyeri a labdamenetet, kap egy pontot, és megszerzi a szerválás jogát.

7.4 TÁVOLLEVŐ VAGY HIÁNYOS CSAPAT

7.4.1 Ha egy csapat megtagadja a játékot, miközben már be van jelentve, akkor távollevőnek kell tekinteni, és elveszíti a játékot 0-2-re, mindkét szettet 0-21, 0-21-es eredménnyel.

7.4.2 Ha egy csapat nem jelenik meg a pályán időben, akkor távollevőnek kell tekinteni, és érvényesül a 7.4.1 szabály.

7.4.3 Ha egy csapatot hiányosnak nyilvánítanak a szettre, vagy az egész mérkőzésre, akkor az elveszíti a szettet, vagy az egész mérkőzést.

Az ellenfél kapja a pontokat és szetteket, ami ahhoz kell, hogy megnyerje a szettet, vagy az egész mérkőzést.

A hiányos csapatnak megmaradnak azok a szettjei, vagy pontjai, amit korábban megnyert.

8. SZABÁLY: A JÁTÉK ELŐKÉSZÜLETEI

8.1 ÁBRA

A bemelegítés előtt az első játékvezető készít egy ábrát mindkét csapat csapatkapitányának a jelenlétében.

A sorsolás folyamata általában pénzérme feldobásával, vagy a labda bedobásával történik.

A sorsolást nyerő csapatkapitány választ:

- a) A szerválás vagy annak fogadásának a joga vagy
- b) A térfél, ahol kezdeni szeretne.

A sorsolás vesztes csapatkapitánya és csapata ezután választja a fennmaradó lehetőséget (a vagy b). A második szettben a csapatok a kezdés jogát és térfelet is cserélnek.

- 8.1.1 Ha sor kerül a döntő, harmadik szettre, akkor új sorsolás következik. A döntő szett megkezdése előtt a játékvezető odahívja mindkét csapat csapatkapitányát, hogy sorsoljanak a térfélért vagy a szerva jogáért a korábban említett folyamatot követve.
- 8.1.2 A harmadik szettben, amikor az első csapat eléri a 11 pontot, akkor a csapatok térfelet cserélnek.
- 8.1.3 Eközben a játékosok nem cserélhetnek helyet egymással, és nem kaphatnak utasításokat kívülről.
- 8.1.4 A pontozó játékvezető ellenőrzi a játékosok elhelyezkedését, és folytatódik a játék. Ha a térfélcseré nem történik meg időben (11 pont), akkor amint a játékvezető vagy a csapatkapitány észreveszi ezt, végre kell hajtani, de az állás nem változik.

8.2 BEMELEGÍTÉSI IDŐ

- 8.2.1 A játék előtt a csapatoknak három percük van a hálónál melegíteni.

8.3 CSEREJÁTÉKOSOK ÉS CSERÉK

Amikor a labda nincs játékban, az edzőnek és a csapatkapitánynak joga van a játékvezetőtől engedélyt kérni a cserére. A csere közben a pályán kívülről nem kaphatnak a játékosok utasításokat, tanácsokat és a játékosok nem hagyhatják el a pályát.

- 8.3.1 Egy szett során minden csapat háromszor cserélhet. Egyéniben és párosban nincs csere.
- 8.3.2 A cserejátékos, aki pályára fog lépni, a játékvezető mellett áll készenlétben a csere előtt, amit 15 másodpercen belül végre kell hajtani. Máskülönben felszámítják a csapatnak egy időkérését. Ha a csapatnak már volt kettő időkérése a szett során, akkor a csapat elveszíti a szerválás jogát és az ellenfél kap egy pontot.
- 8.3.3 Amikor az edző vagy a csapatkapitány cserét kér, be kell jelentenie a játékvezetőnek a lecserélt játékos mezzszámát, és a pályára lépő játékos mezzszámát is.
- 8.3.4 Sérült játékos esetén kötelező cserélni.
- 8.3.5 Ha a csapat már kihasználta a három csere lehetőségét, vagy nincs cserejátékosa, és cserére van szüksége, akkor a csapat elveszíti a szettet.

9. SZABÁLY: IDŐKÉRÉS

9.1 AZ IDŐKÉRÉS FOGALMA

Az időkérés a játék szabályos megszakítása, amely 30 másodpercig tart.

9.2 AZ IDŐKÉRÉSEK SZÁMA

Minden csapat szettenként kétszer kérhet időt.

Ha egy csapat egy szetten belül harmadjára kér időt, akkor a csapat elveszíti a szerválás lehetőségét, és az ellenfél kap egy pontot.

9.3 IDŐ KÉRÉSE

A csapatkapitány vagy az edző kérhet időt, amikor a labda nincs játékban a megfelelő kézjelet használva.

Egy időkéres követheti az előző időkérest anélkül, hogy közben folytatnák a játékot.

Idő közben az edző adhat utasításokat a játékosoknak a pálya széléről. A játékosok nem léphetnek ki a pályáról és nem beszélhetnek senkivel, aki a játéktéren kívül van. A játékosokon kívül senki nem léphet a pályára.

10. SZABÁLY: A JÁTÉK KÉSLELTETÉSE

10.1 KÉSLELTETÉSI TÍPUSOK

Azt a nem megfelelő cselekedet a csapat részéről, ami megakadályozza a folyamatos játékot, késleltetésnek nevezzük, amely magába foglalja:

- a) Az időkéres által kapott idő kiterjesztése, miután utasítást kaptak a játékra.
- b) Egy szetten belül egy helytelen időkéres megismétlését kéri.
- c) A játék késleltetése (szabályos körülmények között egy labdamenet vége után 10 másodperc van a sípszó előtt).

10.2 A KÉSLELTETÉS BÜNTETÉSE

10.2.1 Ha a csapat egy szett során először késleltet, akkor késleltetési figyelmeztetést kap (delaying warning).

10.2.2 A második, vagy további késleltetések, amelyeket ugyanaz a csapat okoz, ugyanaz a szett során hibát jelentenek és a csapatot a szerválás jogának elvesztésével büntetik, és az ellenfél kap egy pontot.

11. SZABÁLY: KIVÉTELES FÉLBESZAKÍTÁSOK

11.1 SÉRÜLÉS

11.1.1 Ha komoly baleset történik a játék közben, a játékvezetőnek azonnal meg kell állítani a játékot.

11.1.2 Maximum 5 percet kap a sérült játékos a felépülésre, vagy a megfelelő ellátás megkapására. A játékvezető megengedi a kijelölt orvosnak, gyúróknak, hogy a pályára lépjen a sportolóhoz. Csak a játékvezető engedheti meg a játékosnak, hogy elhagyja a pályát büntetés nélkül.

Öt perc után a játékvezető sípol és megkéri a játékosokat a mérkőzés folytatására. Ekkor csak a sérült döntheti el, hogy képes-e a játék folytatására.

Ha a játékos nem épült fel, vagy úgy dönt, hogy nem folytatja a mérkőzést az öt perces szünet után, akkor a csapatot hiányosnak kell tekinteni (7.4.3 szabály). Ha ez megengedhető, és van lehetőség cserére (csapatban), akkor az edzőnek van joga a sérült játékos lecserélésére.

Kivételes esetekben a szervezet orvosa és a technikai vezetője ellenezheti a sérült játékos visszatérését.

Megjegyzés: Az ápolási idő akkor kezdődik, amikor a kijelölt orvos a pályára lép a sérülthez. Ha nincs orvos, akkor kezdődik az idő, amikor a játékvezető megadja a jelet, hogy elkezdi mérni az öt perces időtartamot.

11.2 KÜLSŐ KÖZBELÉPÉS

Ha egy külső beavatkozás történik a játék közben, akkor megállítják a játékot és a megszakított labdamenetet megismétlik.

11.3 HOSSZABB MEGSZAKÍTÁSOK

Ha váratlan helyzetek (pl. áramszünet) félbeszakítják a játékot, akkor az első játékvezető, a versenybíró, a versenyrendező dönt azokról az intézkedésekről, amelyeket el fognak követni azért, hogy a játék visszatérhessen a normális állapotába.

11.3.1 Ha egy vagy több megszakítás történik, és ezek együttvéve nem haladják meg az egy órát, akkor a játék ugyanazzal az eredménnyel folytatódik akkor is, ha ugyanazon a pályán folytatódik, vagy egy másikon.

11.4 A TÖNKREMENT ESZKÖZÖK CSERÉJE

12. SZABÁLY: CSERÉK ÉS IDŐKÉRÉSEK

12.1.1 TÉRFÉLCSERE

A csapatok a második és a harmadik szett előtt cserélnek térfelet, valamint ha a harmadik szettben az első csapat eléri a 11 pontot.

12.2 SZÜNETEK

12.2.1 A szettek közötti idő egy percre tart. A harmadik szett előtti idő közben az első játékvezető a 8.1.1 szabály alapján megcsinálja a sorsolást.

12.2.2 A térfélcserék közben a csapatok időhúzás nélkül a másik térfélre mennek.

12.2.3 A harmadik szett közben, amikor az első csapat eléri a 11 pontot, a csapatok térfelet cserélnek. Ha a térfélcseré nem történik meg időben (11 pontnál), hanem csak akkor, amikor a játékvezető vagy a csapatkapitány észreveszi azt, az állás nem változik. térfélcseré közben.

12.2.4 Térfélcseré közben az edzők adhatnak utasításokat a pályán kívülről, ha nem zavarják a térfélcserét. Külső emberek nem adhatnak tanácsot, és nem lehet pozíciókat vagy játékosokat cserélni sem a harmadik szett térfélcseréje közben.

13. SZABÁLY: LABDAMENETEK

13.1 A LABDA JÁTÉKBAN

A labdamenet a játékvezető sípszójával kezdődik és fejeződik be. A labda a szerva után válik aktívvá.

13.2 A LABDA NINCS JÁTÉKBAN

A labdamenet a játékvezető sípszavával ér véget. Ha a játékvezető egy játék közbeni hiba miatt sípol, akkor a labdát játékon kívülnek kell tekinteni a sípszó után.

13.3 LABDA A JÁTÉKTÉREN BELÜL

A labda akkor van „bent” (in), ha a játéktér padlóját érinti, a partvonalakat is beleértve.

13.4 A LABDA A JÁTÉKTÉREN KÍVÜL

A labda „kint” (out) van, ha:

- A labda teljesen a pályán kívülre esik le, (még a vonalakat sem érinti).
- A labda eltalál egy játéktéren kívül eső tárgyat, például a tetőt, vagy egy játékon kívüli embert.
- A labda eltalálja az antennákat, a köteleket, a póznákat vagy a hálót az oldalsávokon és antennákon kívül eső területen.
- A labda az antennák által lekorlátozott területen kívül keresztezi a hálót.

14 SZABÁLY: HIBÁK A JÁTÉK KÖZBEN

14.1 MEGHATÁROZÁS

14.1.1 Milyen cselekvés, amely a játékszabályoknak nem felel meg az hiba.

14.1.2 A játékvezetők megítélik a hibákat és a szabályokat figyelembe véve döntenek a büntetésről.

14.2 A HIBÁK KÖVETKEZMÉNYEI

14.2.1 Minden hibának meg van a saját büntetése: a 7.3 szabály alapján a hibát elkövető csapat ellenfele nyeri a labdamenetet.

14.2.2 Ha kettő vagy több hibát követnek el egymást követően, csak az első számít.

14.2.3 Ha kettő vagy több hibát követnek el egyidejűleg mindkét csapat tagjai, akkor ezt dupla hibának (DOUBLE FAULT) kell tekinteni. A labdamenetet megismétlik.

15. SZABÁLY: JÁTÉK

15.1 LABDAÉRINTÉSEK

15.1.1 Egyéniben mindenki maximum kétszer érhet a labdához, csapatban, párosban, vegyes párosban négyszer.

15.1.2 Nem csak a szándékos labdaérintések számítanak érintésnek, hanem a játékosok akaratlan labdával való érintkezései is.

15.1.3 Egy játékos nem érhet egymás után háromszor a labdába.

15.2 EGYIDEJŰ ÉRINTÉSEK

15.2.1 Két játékos eltalálhatja a labda ugyanabban a pillanatban.

15.2.2 Ha két játékos egyszerre találja el a labdát, két érintésnek számít (a sánc esete kivétel).

Ha két játékos mozdul a labdáért, de csak az egyik találja el, akkor az egy érintésnek számít.

Az összeütközés nem számít hibának.

15.2.3 Ha egyszerre ér a labdához két különböző csapat a háló felett, és a labda játékban marad, a labdát fogadó csapatnak joga van érintéshez.

Ha a labda a határoló vonalakon túl esik le, akkor ez annak csapat hibája, aki a túloldalon van.

Ha két különböző csapat egyszerre ér a labdához, és ez a labda késleltetéséhez, vagy levegőben tartásához vezet, akkor ez nem tekinthető hibának. A labdamenetet megismétlik, vagy kiválasztják a csapatot, aki nyeri a pontot.

15.3 SEGÍTŐ ÉRINTÉS

A játékos nem fogadhat el segítséget más játékosoktól, és nem használhat semmilyen anyagot vagy tárgyat azért, hogy elérje a labdát. Azonban, ha a játékos egy hiba elkövetésének közelében áll (a háló megérintésével, vagy a másik térfélre történő átnyúlással) a játékos elfogadhat segítséget a hiba megakadályozására.

15.4 A LABDAÉRINTÉS JELLEMZŐI

15.4.1 A labda bármely testrészt érinthet a kéz kivételével, a vállaktól és azok alatt számítva.

15.4.2 A labdaérintésnek pillanatnyinak kell lenni. A labdát nem lehet megtartani, és nem csúszhat végig a játékoson.

15.5 HIBÁK A JÁTÉK KÖZBEN

15.5.1 TÚL SOK ÉRINTÉS

A csapat többször ér a labdához, mint a megengedett.

15.5.2 SEGÍTŐ ÉRINTÉS

Más játékosok, vagy bármilyen anyag vagy tárgy nem segíthet a játékosnak, hogy elérje a labdát.

15.5.3 A LABDA FENNTARTÁSA

A játékos a labdát egy pillanatra megállítja.

15.5.4 DUPLA ÉRINTÉS

A játékos kettőnél többször rúgja meg a labdát egyhuzamban, vagy a labdához kettőnél többször ér különböző testrészekkel.

16. SZABÁLY: A LÁBTOLL-LABDA ÉS A HÁLÓ

16.1 A LABDA ÁTMEGY A HÁLÓ TÚLOLDALÁRA

- 16.1.1 A labdának a háló felett az antennák között kell a másik térfelére kerülnie.
- 16.1.2 Nem tekinthető hibának, ha a labda hozzáér a háló antennák közötti részéhez a játék közben.
- 16.1.3 Ha az antennákhoz, a póznákhoz vagy a háló antennákon kívül eső részéhez ér a labda, akkor az hiba.
- 16.1.4 A labda hozzáérhet a háléhoz, amikor a másik térfelére kerül a szerva esetét kivéve.

17. SZABÁLY: A JÁTÉKOS MEGÉRINTI A HÁLÓT

Hibának kell tekinteni, ha a játékos bármely testrésze hozzáér a háló antennák közötti részéhez.

Nem tekinthető hibának, ha a játékos a labda megérintése után hozzáér az antennákhoz, a háló antennákon túli részéhez, a hálótartó oszlopokhoz, a zsinórhoz vagy bármilyen tárgyhoz, amíg ez a mozdulat nem szándékosan történik, és nem zavarja a játékot.

- 17.1 A haj érintkezése a hálóval nem hiba.
- 17.1.2 Ha a labda a háléhoz ér, és a háló elmozdulása azt eredményezi, hogy az ellenfél hozzáér a háléhoz, nem hiba.

17.2 AZ ELLENFÉL TÉRFELÉRE TÖRTÉNŐ ÁTNYÚLÁS

Játék közben semelyik játékos semmilyen testrészével nem nyúlhat át az ellenfél térfelére (a háló felett és alatt sem). Az átnyúlás hibának számít.

- 17.2.1 Ha a játékos fejével támad, akkor ezt a korlátozó vonal (amely meghatározza a 2 m széles korlátozott területet a háló előtt) mögül kell elkezdeni. megengedett, hogy a játékos a korlátozott területen érjen földet.
- 17.2.2 Játék közben semelyik játékos semmilyen testrésze nem érintheti meg a középvonalat, a rálépéstől eltekintve. A rálépés nem terjedhet ki az ellenfél térfelére.

18. SZABÁLY: SZERVA

18.1 MEGHATÁROZÁS

A szerva a lábtoll-labda elrúgása, hogy elkezdődjön a labdamenet. A szerváló játékosnak a szervaterületen belül kell elhelyezkedni, a labdát a tenyerében tartja, feldobja, majd elrúgja.

18.2 A SZETT ELSŐ SZERVÁJA

A mérkőzés első szerváját az a csapat rúgja, amelyiket a sorsolás által erre kijelölték.

18.3 A SZERVÁLÁS SORRENDJE

Az első szerva után a szerváló játékos a következők határozzák meg:

- a) Ha az a csapat nyeri a labdamenetet, amelyik szervált, akkor ugyanaz a játékos szervál, aki előzőleg is.
- b) Ha az a csapat nyeri a labdamenetet, amelyik fogadta a szervát, akkor a labdamenet megnyerésével elnyeri a szerválás jogát is. A szerváló játékos az lesz, aki a kettes játékos volt, amikor fogadták a szervát. Párosban az fog szerválni, aki nem utoljára szervált.

18.4 A SZERVA JELZÉSE

Az első játékvezető adja ki az utasítást a szervára a kézjelet mutatva és sípolva. Neki kell ellenőrizni, hogy a megfelelő játékos szervál-e, nála van-e a labda, és az alapvonal mögött áll-e, és a két csapat készen áll-e a játékra.

18.5 A SZERVA VÉGRAHAJTÁSA

- 18.5.1 A szerváló játékos a szerva területen belül áll, a labdát a kezében tartva. Amikor készen áll, a szerváló játékos felemeli a kezét, és a labda az ellenfél vagy a játékvezető felé néz. A játékvezető sípol, és a szerváló játékosnak 5 másodpercen belül végre kell hajtania a szervát a labda másik térfélre történő átrúgásával. A szerva után a szerváló játékos a játéktérre léphet.
- 18.5.2 A szerváló játékos a szerva elvégzése előtt nem léphet a játéktérre.
- 18.5.3 A játékvezető sípszava előtt elvégzett szerva érvénytelen, meg kell ismételni.
- 18.5.4 Szervánál fel kell dobni a lábtoll-labdát, és el kell rúgni, miután elkezd lefelé esni.
- 18.5.5 Ha a lábtoll-labdát feldobják, vagy kiesik a játékos kezéből, akkor ezt szervának kell tekinteni, és a csapat elveszti a labdamenetet, akkor is, ha a játékos nem próbálta elrúgni a labdát.
- 18.5.6 Más szervakíséret nem engedélyezett.
- 18.5.7 Szerva közben az ellenfél, akik fogadják a labdát, állhatnak az oldalon kívülre, ha az egyik lábfejük a játéktéren belül van.

18.6 TAKARÁS

Szerva közben a kettes és a hármas játékos nem akadályozhatják az ellenfelet azzal, hogy gátolják a szerváló játékos láthatóságát vagy a labda pályáját takarással, máskülönben az ellenfél megkapja a szerválás jogát, és egy pontot. Ezért amíg az egyes játékos (szerváló játékos) elvégzi a szervát, addig a kettes és hármas játékosok nem mozdulhatnak.

Más akadályozások:

- a) A lábfej megütése a rúgás vagy sáncolás előtt.
- b) Hangadás, amely megzavarja az ellenfél figyelmét.
- c) Grimaszolás.

18.7 HIBÁK A SZERVÁBAN

A következő hibák vezethetnek a szerválás jogának elvesztéséhez, és az ellenfél pontszerzéséhez:

- a) A szerváló játékos rálép az alapvonalra, a szervavonalakra vagy ezek képzeletbeli kiterjedéseire.
- b) A labda nem megy át a hálón az ellenfél térfelére, vagy hozzáér a hálóhoz vagy az antennákhoz.
- c) A labda az antennák által behatárolt területen kívül megy át a hálón a másik térfélre.
- d) A labda hozzáér valamilyen tárgyhoz vagy a csapat valamelyik tagjához mielőtt a labda a másik térfélre kerül.
- e) A szervát nem végzik el a játékvezető sípszava utáni öt másodpercen belül.
- f) A labda leesik a földre miután a csapat megkapta az engedélyt a szervára.

MEGJEGYZÉS: Ha a szerváló csapat hibát követ el, akkor elveszíti a szerválás jogát, és ezt a jogot az ellenfél kapja meg és kap egy pontot is.

18.8 A SZERVA ISMÉTLÉSE

Ha az alábbiak közül megtörténik valamelyik eset, akkor meg kell ismételni a szervát:

- a) Ha a labda beleragad a hálóba a labdamenet közben, kivéve, ha ez a csapat utolsó érintése.
- b) A tollak kiesnek a labdából miközben az a levegőben van.
- c) A szervát a játékvezető sípszava előtt elvégzik.
- d) Ha valamilyen tárgy vagy személy belép a pályára a labdamenet közben.

18.9 A SZERVÁLÁSI SORREND MEGSZEGÉSE

Ha észreveszi a játékvezető, hogy a csapat tagjai nem a saját pozíciójukban állnak, vagy a forgás sorrendjét elrontották, akkor azzal bünteti a csapatot, hogy elveszítik a szervát, megkéri a játékosokat, hogy a megfelelő helyükre álljanak be, és az ellenfélnek ad egy pontot.

Ha a csapat nyert pontot a rossz felállásban, akkor az érvénytelen, mivel a játékosok nem a saját pozíciójukban voltak. Csak az a pont az érvénytelen, amit az utolsó labdamenetben szerzett a csapat.

18.10 FORGÁSI MEGEGYEZÉS

Ha a csapat megszerzi a szerválás jogát az ellenféltől, akkor a játékosoknak az óramutató járásával megegyezően kell egy pozíciót változtatniuk, és az egyes játékos hajtja végre a szervát. Minden szett előtt a csapattagok megcserélhetik egymás között a pozíciójukat, de ki kell tölteni a pozíció nyomtatványt, és oda kell adni a játékvezetőnek.

19. SZABÁLY: PONTOK NYERÉSE

Ha a csapat elkövet egy hibát, vagy a labda leesik a csapat térfelén, akkor az ellenfél kapja a pontot.

19.1 A csapat megnyeri a szettet, amikor eléri a 21 pontot, és legalább két ponttal vezet. Döntetlen esetén (20-20) a szett addig folytatódik, amíg valamelyik csapat el nem éri a 2 pont különbséget.

19.1.2 Az a csapat szervál, amelyik nyerte a pontot, kivéve 20-20-nál. Ilyenkor az a csapat fog szerválni a következő labdamenetben, amelyik 20-20-nál fogadja a szervát. Ezután a csapatok felváltva szerválnak, amíg vége nem lesz a szettnek.

19.1.3 Az 1.3.1 szabály szerint a határoló vonalak a pálya részei. Ezért, ha a labda az oldalvonalakra vagy az alapvonalra esik, akkor bent van.

20. SZABÁLY: SÁNCOLÁS

20.1 MEGHATÁROZÁS

Amikor a játékos a háló előtt ugrálva a testével próbálja a hálón átjutó labdát az ellenfél térfelére visszajuttatni, a játékos sáncol.

20.2 A SÁNCOLÓ JÁTÉKOS LABDAÉRINTÉSEI

A sánc érintése utáni első labdaérintést bármely játékos megteheti, akár a sáncoló játékos is.

20.3 A SÁNC ÉRINTÉSE

A sáncoló játékos labdaérintése beleszámít a csapat érintéseibe.

20.4 A SÁNC HIBÁI

20.4.1 A sánc széttárt vagy felemelt kézzel ugrik.

20.4.2 Az ellenfél szervájának visszasáncolása.

20.4.3 A labda kimegy a pályáról a sáncolást követően.

21. SZABÁLY: ÓVÁS

21.1 AZ ÓVÁS VÉGREHAJTÁSA

Ha egy játékos szembeszáll a játékvezető, a versenyigazgató, vagy bármely hivatalos személy döntésével, vagy a versenyen rögzített eredményével, akkor a versenybírósnak kell megküldenie az óvást írásban, az eset utáni 30 percen belül. Az óvást ki kell vizsgálni, és el kell fogadni, vagy el kell utasítani, vagy fel kell függeszteni, a versenybíróság meglátása szerint. A körülmények felkutatása során kérdéseket kell feltenni az esetről azoknak a résztvevőknek, akik részesei voltak a vitának, hallották ezt vagy fontosnak tekintik. Késedelem nélkül kell döntést hozni. Minden döntés végleges és jogerős.

21.2 AZ ÓVÁS TISZTELETBEN TARTÁSA

A kijelölt hivatalos személyeknek tiszteletben kell tartaniuk az óvást, ha tiszta és meggyőző bizonyítékok vannak arra, hogy a játékvezető, a versenyigazgató vagy más hivatalos személy tudatosan vagy szándékosan:

- a) Meghamisította a verseny eredményeit.
- b) Helytelenül segített vagy olyan döntéseket hozott, amelyeknek az volt a célja, hogy egy vagy több játékos tisztességtelen előnybe kerüljön, vagy mások hátrányba kerüljenek.
- c) Helytelenül akadályozta egy játékos játékát, akár fizikailag, akár döntésekkel egy vagy több játékos előnyére.
- d) Egy játékost ok nélkül diszkvalifikált a játéktól.
- e) Olyan cselekvést hajtott végre, amit azért tervezett, hogy egy vagy több játékos részére igazságtalan előnyt, vagy másoknak hátrányt okozzon.
- f) Megvesztegetést vagy más díjazást fogadott el egy másik személytől vagy a játékostól.

21.3 AZ ÓVÁS MEGTAGADÁSA

A kijelölt hivatalos személyek elutasítják az óvást, ha annak a tárgya hibás:

- a) A játékvezető, a versenyigazgató vagy más hivatalos személy döntése, ha a saját belátásának megfelelően döntött, annak kimenetelére való tekintet nélkül.
- b) A játékvezető, a versenyigazgató vagy más hivatalos személy döntése, ha a döntés igazságtalan előnyt (vagy hátrányt) eredményezett, és akkor hozták meg, amikor az előny (vagy hátrány) nem motivált a döntés meghozataláért.
- c) A játékos bármely cselekedete. A játékos helytelen cselekedeteit a verseny szintjén kell kezelni.

21.4 AZ ÓVÁST BENYÚJTÓ JÁTÉKOS HATÁSA

Ha az óvást fenntartják a hivatalos személyek, ha lehetséges, igyekeznek a játékost olyan helyzetbe hozni, amelyben akkor lenne, ha nem állnának fenn az óváshoz vezető körülmények.

21.5 JÓVÁHAGYÁS

Ha fenntartják az óvást, az óvás elbírálására kijelölt hivatalos személyek elfogadhatják, hogy a játékvezető, a versenyigazgató vagy más hivatalos személy hibázott. A lehetséges büntetések a következő eseteket foglalhatják magukba: egy játékos diszkvalifikálása a versenyre visszamenőleg; egy játékos, játékvezető, versenyigazgató, vagy hivatalos személy felfüggesztése egy meghatározott vagy meghatározatlan időre; a játékos bajnokságon való részvételének megakadályozása; vagy egy bajnoki cím vagy díj visszavonása, ha azt nem a megfelelő körülmények között érték el.

22. SZABÁLY: JÁTÉKVEZETŐK ÉS FELELŐSÉGEIK

A játékvezetőknek precízen, igazságosan kell ítélniük.

22.1 ÖSSZETÉTEL

A játékvezetők a következő hivatalos személyek:

- első játékvezető
- második játékvezető
- pontozó játékvezetők
- a két vonalbíró

22.2 FELELŐSÉGEK

22.2.1 Csak az első és a második játékvezető használhatja a sípot, amikor:

- a) Az első játékvezető adja a síppal a jelzést a szerva előtt.
- b) Teljesen biztos, és a két játékvezető (az első és a második játékvezető) egyetért abban, hogy valamelyik játékos hibát követett el; az első és a második játékvezető sípszóval jelzi a labdamenet végét.
- c) Az első játékvezető félbeszakítja a játékot, ha baleset történt, egy idegen személy lépett a pályára, vagy bármely olyan esetben, amely megkívánja a mérkőzés félbeszakítását.
- d) A második játékvezető engedélyezi az időkéresek és a cseréket.

22.2.2 Sípolhatnak a játék közben, hogy jelezzék, ha a csapat kérését elfogadják vagy elutasítják.

22.2.3 Azonnal, a labdamenet végét jelző sípszó után, a játékvezetők használják a hivatalos kézjeleket, hogy jelezzék:

- a) A hiba típusát (ha szükséges).
- b) A hibát elkövető játékost (ha szükséges).
- c) A pontszerző csapatot (ha szükséges).
- d) A szerváló csapatot.

23. SZABÁLY: A JÁTÉKVEZETŐK ELHELYEZKEDÉSE

Az első játékvezető a játékvezetői széken ül, a háló végénél. A szemmagassága 50 cm-rel a háló felett van.

- 23.1.1 A második játékvezető a háló másik oldalán van, az első játékvezetővel szemben.
- 23.1.2 A pontozó játékvezető a pontozó táblánál helyezkedve végzi a munkáját, az első játékvezetővel szemben.
- 23.1.3 A segítő pontozó játékvezető a pontozó játékvezető mellett, a pontozó táblánál helyezkedik el.
- 23.1.4 A két vonalbíró átlósan, a pálya egymással szemben levő sarkainál áll, a saroktól egy méterre.

24. SZABÁLY: A HIVATALOS SZEMÉLYEK HATÁSKÖREI, FELADATAI

24.1 JÁTÉKVEZETŐ

24.1.1 ELHELYEZKEDÉSE

Az első játékvezető a játékvezetői székben ülve vagy állva végzi a feladatait.

24.1.2 FELADATAI

A játékvezető irányítja a játékot az elejétől a végéig. A játékot illető összes dologról ő dönt, és ő oldja meg a játék során felmerülő problémákat, beleértve azokat a hibákat is, amelyeket nem említ a Lábtoll-labda Szabályzata (Shuttlecock Sport Regulations).

24.1.3 A JÁTÉK ELŐTT

- a) A játékvezető ellenőrzi a pálya, a labda és a többi berendezés állapotát.
- b) Elvégzi a sorsolást mindkét csapatkapitány jelenlétében.
- c) Ellenőrzi a csapatok bemelegítését.

24.1.4 A JÁTÉK KÖZBEN

FIGYELEM: Csak az első játékvezetőnek van hatásköre, hogy:

- a) A helytelen viselkedést vagy az időhúzást büntesse.
  - b) Döntson: a szerválás során fellépő hibákról, a szerválás során történő takarásról, a labdamenet során előforduló hibákról, a hálórúgásokról.
- 24.1.5 Elutasíthatja a másodbíró és a vonalbírók döntéseit, ha úgy ítéli meg, hogy nincs igazuk. A játékvezetőnek joga van a játék befejezésére vagy újrakezdésére.
- 24.1.6 A játékvezetőnek minden érvényes pontnál, szabálysértésnél, hibánál és időkérésnél sípolni kell úgy, hogy mindkét csapat és a pontozó játékvezető is meghallja.

- 24.1.7 A játékvezetőnek egyértelmű kézzel kell mutatni a sípszó okát, és jelezni, hogy melyik csapat szervál.
- 24.1.8 A játékvezetőnek figyelmeztetni kell, vagy el kell tiltania azt a játékost, aki a következő hibák valamelyikét elköveti:
- a) Figyelmeztetés (sárga lap felmutatása):
- a1. Nem megfelelő viselkedés a játékvezetővel szemben.
  - a2. Nem megfelelő viselkedés a csapattársakkal vagy az ellenféllel szemben.
  - a3. Átrúgja vagy átdobja a labdát a háló alatt, ahelyett, hogy az ellenfél kezébe dobna a labdament elvesztése után.
  - a4. Megtagadja a labda átadását az ellenfélnek, miután elveszítette a labdamentet.
  - a5. Dühvel dobja át a labdát az ellenfél térfelére a labdament elvesztése után.
  - a6. Megrúgja, megüti az ellenfelet vagy csak kísérletet tesz erre.
  - a7. Elhagyja a pályát idő vagy a játék más megszakítása miatt a játékvezető engedélye nélkül.
- b) Eltiltás, kiállítás (piros lap felmutatása):
- b1. Megismétli azt a hibát, amiért előzőleg sárga lapot kapott, vagy elkövet még egy hibát a felsoroltak közül.
  - b2. Az elkövetett hiba súlyosságától függően a játékvezető figyelmeztetés nélkül is kiállíthatja a játékost.

24.2 MÁSODIK JÁTÉKVEZETŐ (UMPIRE)

24.2.1 ELHELYEZKEDÉSE

A második játékvezető az első játékvezetővel szemben, a háló másik oldalán áll.

24.2.2 FELADATAI

- Ha valamilyen ok következtében az első játékvezető nem képes ellátni a feladatait, akkor a második játékvezető leválthatja.
- A második játékvezető feljegyzi a játékosok pályán való elhelyezkedését minden szett előtt és a harmadik szett térfélcseréje után.
- Ellenőrzi, hogy egy játékos sem érinti-e meg a középvonalat, vagy a korlátozó vonallal kapcsolatos szabályokat megszegi-e.
- Figyeli, hogy a labda vagy a játékos hozzáér-e a háléhoz vagy az antennához, és a labda az antennák által meghatározott területen kerül-e az ellenfél térfelére.
- Ha a labda nincs játékban, az edző vagy a csapatkapitány a második játékvezetőnek jelzi az időkérési vagy csereszándékát. Ő ellenőrzi, hogy betartják-e az időkéréssel és cserével kapcsolatos szabályokat.
- A második játékvezető, sípszó nélkül, jelezheti a hibákat, bár ez nem az ő feladata.
- A második játékvezető ellenőrzi a pontozó játékvezető munkáját.
- Ellenőrzi, hogy a mérkőzés során használt lábtoll-labda megfelel-e az előírásoknak.
- Sérülés esetén a második játékvezető ad lehetőséget az ápolási időre.

24.3 PONTOZÓ JÁTÉKVEZETŐ

24.3.1 ELHELYEZKEDÉSE

A pontozó játékvezető a pontozó táblánál ülve végzi a feladatait az első játékvezetővel szemben.

24.3.2 FELADATAI

- A pontozó játékvezető tölti ki a mérkőzéslapot a második játékvezetővel együttműködve.
- Minden játszma előtt ellenőrzi a játékosok hátán levő számot a forgási sorrendet mindkét csapatnál.
- A pontozó játékvezető bal oldalán levő csapat mérkőzéslapjának bal oldalán szerepel, a jobb oldalon levő pedig a mérkőzéslap jobb oldalán.
- A pontozó játékvezetőnek le kell írnia a mérkőzés eredményét, az egyes csapatok által kikért idők számát, a megtörtént cserék számát, ellenőriznie kell a forgási hibákat a játszma során, és tájékoztatnia kell ezekről a második játékvezetőt.
- Ha egy csapat időt kér, akkor elmondja nekik az időkéreseik számát.
- Bejelenti, amikor véget ér egy szett, vagy amikor a harmadik szettben valamelyik csapat eléri a 11 pontot.
- Tudatja a játékvezetővel, ha egy csapat időt vagy cserét kér, amikor a labda nincs a levegőben.
- A mérkőzés végén aláírja a mérkőzéslapot mindkét csapatkapitánnyal, az első és a második játékvezetővel.

24.4 A PONTOZÓ JÁTÉKVEZETŐ SEGÍTŐJE (SCORER)

24.4.1 ELHELYEZKEDÉSE

A pontozó táblánál ülve végzi el a feladatait, az első játékvezetővel szemben, a pontozó játékvezető mellett.

24.4.2 FELADATAI

A segítő pontozó játékvezető a felelős azért, hogy mindkét csapat pontjai láthatóak legyenek a kijelzőn a játék közben.

24.5 VONALBÍRÓK

24.5.1 ELHELYEZKEDÉSÜK

Hivatalos és barátságos mérkőzéseken is kötelező a két vonalbíró jelenléte. Átlósan, a pálya két ellentétes sarkánál állnak, egymással szemben, a saroktól 1-2 m távolságra. Egy vonalbíró egy szerva területért és két vonalért felelős: egy oldalvonalért és egy alapvonalért.

24.5.2 FELADATAIK

- A vonalbírók zászló használatával végzi el a feladataikat.
  - Figyelniük kell, hogy a pályán kívül esik-e le a labda, miután beleért a játékos.
  - Figyelniük kell, hogy a labda az antennák által kijelölt helyen halad-e át a hálón.
  - Figyelniük kell, hogy a szerváló játékos rálép-e az alapvonalra, a szerva vonalra és annak kiterjedésére.
- Jelezniük kell azokat a hibákat a labdamenet során, amelyek a sarokból láthatók.

- A játszma során a vonalbírók nem beszélhetnek a nézőkkel, a játékosokkal és a hivatalos személyekkel.
- Az első játékvezető kérésére a vonalbíró megismételheti a jelzését.